

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Katastrofalen potres v Nicaragui

Glavno mesto Managua popolnoma porušeno — Tisoč ljudi ubitih, več tisoč ranjenih — Po potresu je izbruhnil požar, ki ga zaradi pomanjkanja vode niso mogli omejiti

Newyork, 1. aprila. Srednjeameriško republiko Nicaraguo je včeraj zadel huda potresna katastrofa. Ob 11. dopoldne je nastal potres, ki je bil tako močan, da je izpremenil cvetoče mesto Managua v kup razvalin. Da je potresna katastrofa še popolnejša, je izbruhnil še ogromen požar, ki ga doslej še niso mogli lokalizirati. Oblasti so takoj uvedle velikopotezno pomožno akcijo ter odpelale več vojniških ladij in vojaških oddelkov, da organizirajo prehrano prebivalstva, zdravniško pomoč ponesrečencem in pomagajo pri reševanju.

Newyork, 1. aprila. Potres, ki je opustošilo glavno mesto Managua v državi Nicaragui, je trajal dve minuti. Bilo je 11 potresnih sunkov. Potres je

mesto popolnoma uničil in so vse hiše v razvalinah. Počil je tudi vodovod, zaradi česar je voda poplavlila razvaline in izpodkopala mnoge še stoječe zidove, ki se lahko vsak hip podro. Kakor poročajo, je bilo pri potresu ubitih okoli 1000 ljudi, več tisoč pa ranjenih. Zadnji potres v Managui je bil 6. septembra 1. 1926, ko je porušil več hiš in med njimi tudi vladno palačo. Škoda, ki jo je povzročil potres sedaj, cenijo na 35 milijonov dolarjev. Zgradbi angleškega in ameriškega poslanstva, kakor tudi vladna palača so popolnoma porušene. Cela je ostala samo ena bolnišnica. Odpelana so bila ameriška letala, da prinesejo prebivalstvu sanitetni material. Kaj se je zgodilo z 2000 mornariškimi vojaki, ki so bili

stacionirani zunaj mesta, še ni nobenih vesti, zaradi česar obstoja velika skrb za njihovo usodo.

Newyork, 1. aprila. »Associated Press« poroča, da so se po potresu v Managui, z razstreljevanjem s pomočjo dinamita ponesrečili, ker je zmanjkalo razstreliva. Tudi gašenje ni bilo mogoče, ker je potres pokvaril vodovod. Ceste so tako zasute od razvalin hiš, da je vsak prehod po njih nemogoč. V mestu ni ostala niti ena hiša nepoškodovana. Velika tržnica sredi mesta, ki je bila v trenutku potresa polna žensk in otrok, se je deloma porušila, pri čemer je bilo ubitih 35 oseb. Nastala je nepopisna panika, v kateri so se odigravali grozni prizori.

Zadnji dan tečaja o moderni šoli

Danes je rektor Büniger pokazal v praksi različne metode pouka, zlasti delo v moderni delovni šoli

Ljubljana, 1. aprila.

Kakor smo včeraj poročali, se je že v ponedeljek zvečer odpeljal ministerjalni svetnik Hylla, do Postojne ga je spremljal tudi rektor delovnega šolskega seminarja g. Büniger, ki je imel svoje predavanje danes. Nemškimi šolniki je niso učiteljstvo poklonilo v spomin krasen album planinskih slik, ki so jih napravili naši najboljši fotoamaterji. Sneli so se odpeljal tudi šolski svetnik Schmidt, ker ima z ministerjalnim svetnikom svetnikom Hylla v Genovi podoben tečaj, kakor so jih imeli v naši državi. Današnji predavatelj se pa z vlakom ob 17.27 odpelje v Palermo na Sicilijo, potem se pa vrne na daljši oddih v našo Dalmacijo.

Za danes je »posodila« predavatelju Bünigerju manjšinska šola na Cozjovi cesti, ki jo vodi gđ. Hanova, dve skupini otrok, da je z njimi pokazal različne metode pouka, predvsem pa delo v moderni delovni šoli. Namen predavatelja pa ni bil samo pokazati, kakšni uspehi se mogoče v moderni šoli in kako se v njej dela, temveč je pritegnil k delu tudi poslušalce, ki so prav vrsto, kakor pač mali šolarji, odgovarjali na predavateljeva vprašanja in se udeleževali debate. Pravega predavanja torej danes ni bilo, temveč samo pouk in praktična vaja, ki naj pokaže pojem te šole. Udeleženci delajo torej pravzaprav skupno z otroci in tako delovni pouk v resnici tudi sami doživijo. Vsi udeleženci so pokazali največje zanimanje za težka vprašanja, in so zelo pridno delali s predavateljem, da se je splošno opazilo, kakšno veselje do takega dela je predavatelj v njih vzbudil.

Tečaj je tudi danes predsedoval prosvetni šef dr. Lončar, navzoči so bili pa tudi odborniki UJU, univerzitetna profesorja dr. Ozvald in dr. Jesenčič, pokrajinski nadzornik Wester, profesorica pedagogike na ženskem učiteljsku ga. dr. Pegan in več drugih srednješolskih pedagogov. V uvodu je predsednik dr. Lončar poslušalce najprej opozoril, naj stavijo le vprašanja, ki se tičejo predmeta. Nato je pa predstavljal predavatelja, ki so ga poslušalci sprejeli s simpatičnim aplavzom.

Rektor Büniger je najprej izrazil svoje občudovanje, da ne more nastopiti z večji mi skupinami, torej s celim razredom, da bi bolj očito pokazal uspehe moderne šole in sicer zato ne, ker pač mnogo več otrok na tej manjšinski šoli, saj jih je celo od te skupine nekaj obdelo. Predavatelj je namreč nameraval pokazati dve skupini po 10 učencev in učenk, a v prvi skupini je bilo le 6 dečkov in ena deklica. Lepo so priporočali na oder in sedli za mizo, predavatelj je pa vsakemu naštel kupček svojih listov, ki so predloščevali stotake, nadalje belih, ki so bili desetaki, in odštel vsakemu celo 20 srebrnih dinarjev. Na kratko je podal vsebinsko predavanje prejšnjih dni ter opozoril na napačne pojme, ki jih je učiteljstvo do nedavnega imelo o delovni šoli, ko je smatralo, da je delovna šola vsaka šola, kjer otroci delajo z nočami in se uče raznih ročnosti.

Učitelj-predavatelj je ves čas občeval z otroci kakor prijatelji in otrokom se je zdelo šola le igrara. Najprej jih je vprašal, kaj imajo pred seboj in takoj so vzdignili roke ter znali povedati, da ima vsak po 8 stotakov, 8 desetakov in 20 dinarjev. Poleg tega pa dve punčki, ki si jih je vsak sam narisal, potem pa izrežal iz papirja. »Torej vzemite 248 Din.« Otroci so denar takoj našli. »Sedaj pa položite svoj dve punčki na vsako stran denarja in jima razdelite denar. Najprej stotake! Storiš so. Še desetake, sedaj pa še dinarje. Stejte!« In vsota je bila razdeljena na dva dela, saj je vsako dete znalo povedati, da ima vsaka punčka po 124 Din.

Nato so pa našli 352 Din, ali tu ni bilo mogoče razdeliti tretjega stotaka. Zato so ga morali menjati v blagajni in razdeliti desetake. Pa so tudi to težko nalogo srečno končali. In otroci so odšli na dvorišče. G. predavatelj je vprašal, če je to moderna šola in če je tako delo pravilno? Od vseh strani so se oglašali, da je ta metoda izvrstna in moderna, kar je tudi predavatelj s svojimi poslušalci natančno obravnaval, končno pa presenečenim vzgledjem dokazal, da je ta metoda popolnoma zastonj in nima nič skupnega z del. šolo, ker otroci ne delajo samostojno. V daljšem predavanju je rektor Büniger dokazal, da je pravzaprav pri tem pouku delal le on

sam, otroci so pa pač storili ono, kar jim je diktiral. Zato je poklical otroke še enkrat nazaj in jih napeljal drugače k samostojnemu račnanju. Šlo je mnogo bolj gladko kakor prvič, a vendar jih je poslal še enkrat ven in poklical še tretjič nazaj. Torej so pa otroci brez navodila sami razdelili 578 Din na dva dela in srčkan deček je celo znal vse natanko povedati, kaj so delali in kako so računali, ne da bi jim bil predavatelj pomagal. Res je, da so se pri prvem poskusu otroci dali motiti od puške, a pri zadnjem poskusu so delali tako napeto in samostojno ter premišljevali, da so bil vsi rdeči v obraz in niso več glave množice niti videli pred seboj. Predavatelj je torej s svojim prvim poskusom poslušalce le malo potegnil, češ saj je danes 1. april, in pohvali staro metodo nazornega pouka — z drugimi poskusi pa tem lepše dokazal velike uspehe moderne šole, kjer otrok misli in dela sam.

Po pavzi je predavatelj operiral s skupno deklico, ki sta bila med njimi tudi dva dečka. Otroci so modelirali kosti v rami, kakor so jih pač sami čutili pri gibanju roke. Ko jim je pa kosti tudi pokazal na nogi srne, so jeli nacenjati vsa mogoča vprašanja o kosteh in o gibanju, kar jim je predavatelj vse lepo razložil. Pouk je tekkel takorekoč sam od sebe in učitelj ga je pravzaprav le vodil.

Vse občinstvo je takoj opazilo, da otroci smatrajo učitelja za svojega prijatelja, saj je ves čas lepo govoril z njimi in jim dajal korajžlo, če ni mogel kdo dalje. Najlepše je bilo pa slovo otrok od učitelja. Kakor staremu znancu je podal vsakemu roko in se poslovil od njih, da so le neradi odšli s odr. Gotovo bo deca še dolgo mislila, kdaj se povrne ta prijazni učitelj, ki zna poučevati tako, kakor bi se igral z njimi. Vse učiteljstvo, ki je izrazilo svojo zahvalo za pouk in simpatije do predavatelja z neprestanim aplavzom in odobravanjem, je pa tudi gotovo sklenilo, da hoče postati v arhiv mladine tako lepo zapisano, kakor predavatelj rektor Büniger. Tečaj pomeni zmago moderne pouka in samostojnega dela mladine.

Rusija in Panevropa

Moskva, 1. aprila. Glede na sklepe organizacijskega odbora za majsko zasedanje evropske komisije je ni znano oficijelno rusko stališče. Kakor pa se čuje, namerava sovjetska vlada ponovno proučiti položaj ter vprašanje svojega sodelovanja pri delu evropske komisije. Sovjetska vlada stoji namreč na stališču, da izpreminjajo sklepi organizacijskega odbora dnevi red napovedane mednarodne konference, v kateri je povabljeni tudi sovjetska unija. Moskovski listi pravijo, da je bil ruski predstavnik na udeležbo pri evropski konferenci že vnaprej samo pogojen, ker se je sovjetska vlada zavedala možnosti Briandovih presojen, naperjenih proti Sovjetski Rusiji.

Iz državne službe

Beograd, 1. aprila. Z odlokom ministra pravde je napredoval v višjo skupino Milan Koželj, pristav pri državnem pravobranilstvu v Ljubljani.

Desetletnica beogradskega NPS

Beograd, 1. aprila. Na pravoslavne velikonočne praznike bo beograjski nogometni podsavez proslavil 10-letnico svojega obstoja. Prireditelj bo več nogometnih tekem in bodo med drugimi nastopile reprezentance Beograda Zagreba, Ljubljane in Budimpešte. Ljubljanska reprezentanca bo igrala proti Beogradu in Zagrebu, zagrebška in beograjska pa proti budimpeštanski.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.835, Berlin 13.555—13.585 (13.57), Budimpešta 9.927, Bruselj 7.912, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 799.50—802.50 (801), London 276.76, Newyork 56.75—56.95 (56.85), Pariz 221.87—223.87 (222.87), Pariz 168.32—169.12 (168.72), Trst 297.10—299.10 (298.10).

INOZEMSKE BORZE.

Curih: 9.1290, Pariz 20.3425, London 25.2575, Newyork 519.90, Bruselj 72.29, Milan 27.2375, Madrid 56.85, Amsterdam 208.835, Berlin 123.86, Dunaj 73.11, Sofija 3.765, Pariz 15.40, Varšava 58.25, Budimpešta 90.615, Bukarešta 3.0925.

Nova evropska agrarna konferenca

Delo mednarodne žitne konference — Prekomorske države pristale na kontingentiranje prodaje agrarnih proizvodov

Rim, 1. aprila. AA. Zdi se, da je na včerajšnji seji žitne konference došlo do sporazuma o vprašanju organizacije mednarodnih tržišč, o ostalih vprašanjih pa so bila menja deljena. Konferenčni krogi trdijo, da obstojata dve tendenci. Eni so za to, da naj vsaka država po lastnih načrtih uredi svoje gospodarske ustanove, drugi pa so mnenja, naj bi Društvo narodov izvedlo organizacijo agrarnih kreditov.

Rim, 1. aprila. V krogih rimske žitne konference se govori, da bo v kratkem sklicana posebna konferenca evropskih agrarnih držav in delegatov prekomorskih držav, na kateri se bo razpravljalo o vprašanju agrarne krize v Evropi. Na rimski žitni konferenci so se namreč prekomorske države po daljšem obnavljanju

izrazile pripravljene pristati na kontingentiranje, ki bi zagotovilo prodajo vsika agrarnih proizvodov zlasti južnovzhodnih evropskih agrarnih držav. To kontingentiranje naj bi veljalo za enkrat samo do konca 1. 1932 med tem pa bi se nadaljevala pogajanja za uvedbo preferenčnega sistema.

V konferenčnih krogih rimske žitne konference je zavladalo zaradi tega zelo optimistično razpoloženje in upajo, da bo žitna konferenca vendar le zabeležila nekaj pomembnih rezultatov.

Bukarešta, 1. aprila. Listi poročajo, da se bo vršila spomladni nova velika agrarna konferenca jugovzhodnih držav. Stalni odbor agrarnih držav se bo sestel dne 24. aprila v Beogradu.

Uradniški zakon podpisan

Beograd, 1. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal 31. marca zakon o uradnikih.

Odprava potnih listov za Francijo

Pariz, 1. aprila. Vlada je na prošlog državnega podtajnika za turizmo Gastona Gerarda ukinila potne liste za čas velike kolonijalne razstave v Parizu od 1. maja do 30. septembra. Ugodnost velja za vse izcemce brez razliko narodnosti. Osebnostna izkaznica domovne občine, potrjena od pristojnega konzulata, bo zadostovala za prekoračenje francoske meje. Posetniki razstave ne bodo smeli potovati samo v Pariz, temveč po vsej Franciji, n: da bi se jim bilo treba ravnati po, si ob običajni formalnosti za inozemce.

Nemška umetniška razstava

Beograd, 1. aprila. Dopoldne ob 11. je bila svečano odprta razstava del nemških umetnikov, ki je bila prirejena na inicijativo Društva za jugoslovensko-nemško zблиžanje. Razstavo je otvoril nemški poslanik v. Hassel. Včeraj dopoldne je ararizer razstave dr. Alfred Kuhn razkazal razstavo zastopnikom beogradskega tiska. V soboto bo predvajan v ljudski univerzi film o delu in življenju nemških umetnikov, ki je bil posnet v Berlinu.

Odgovor dr. Curtiusa Briandu

Tolmačenje izjav nemškega zunanjega ministra v ženevskih in pariskih krogih

Zenova, 1. aprila. V tukajšnjih krogih je napravil včerajšnji govor nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa, ki je odgovarjal Briandu, v splošnem zadovoljiv vti. Predvsem naglašajo, da se more iz tega govora sklepati očividna pripravljenost Nemčije izogniti se vsemu, kar bi moglo povečati obstoječa nasprotja. V splošnem je izjava dr. Curtiusa napravila vtis, da Nemčija v nobenem primeru ne bo pristala na to, da bi se razpravljalo o avstrijsko-nemški carinski uniji s političnega stališča. Tajništvu Društva narodov se za enkrat še splošno bavi s to zadevo, ker ni prejelo še nikakega predloga, pričakuje pa, da bo Henderson zahteval, naj se vprašanje avstrijsko-nemške carinske unije postavi na dnevni red prihodnjega zasedanja, ki bo 18. maja. Smatrajo tudi za verjetno, da bosta med tem Francija in Anglija ponovno stopili v stike in se dogovorili o skupnem stališču. Za zelo važen smatrajo v ženevskih krogih tudi del Curtiusovega govora, v katerem izraža upanje, da se bo še pred zasedanjem Društva narodov bavila s tem vprašanjem evropska komisija, da bo dr. Curtius na ta način imel priložnost izjaviti zunanji ministrom evropskih držav cilje avstrijsko-nemškega odgovora in namene nove nemške gospodarske politike.

Pariz, 1. aprila. AA. Listi komentirajo včerajšnji govor nemškega ministra za zunanje zadeve Curtiusa in ugotavljajo, da Nemčija sedaj ne odrekla več svetu Društva narodov pravice za proučitev nameravanega načrta carinske zveze med Avstrijo in Nemčijo s pravnega stališča. Li-

sti so mnenja, da se je dr. Curtius spretno izognil blestivi točki tega sporazuma, njegovemu političnemu pomenu.

»Le Journal« pravi, da so Curtiusova gospodarska izjavanja kaj prepričevalna, njihovo šibko stran pa predstavlja dejstvo, da skuša Nemčija odkrito anektirati Avstrijo in da je prvi korak k temu načrt carinske zveze. Tej nevarnosti se je treba upreti, ker vsebuje neizbežno revizijo mlinskih pogodb.

Tajna pogodba Španije in Italije

Madrid, 1. aprila. AA. Minister za zunanje zadeve grof Romanones bo danes objavil poluradno noto o vsebini tajne pogodbe, ki je bila sklenjena med Mussolinijem in generalom Primo de Rivero leta 1923. Poučeni krogi trde, da je ta pogodba gospodarske prirode.

Novi pokolji v Indiji

Bombay, 1. aprila. V bližini Cawnpura je prišlo do strahotnega klanja. Indijci so napadli skupino Mohamedancev ter jih 19 med njimi poklali na zverinski način. Razmesarjena trupla so pobesneli nasprotniki vrge v reko Ganges. V Cawnpuru samem je od včera mirno.

Katastrofa potniškega letala

Denver, (Kansas). 1. aprila. V bližini mesta Emporie se je danes pripetila strašna letalska nesgoda. Veliko letalo z devetimi potniki je iz neznanega vzroka padlo na zemljo in so se vsi potniki ubili. Razbito letalo je bilo med najmodernejšimi letali ameriškega civilnega letalstva.

Peki in cene kvasa

Odgovor pekovskih zadrug v dravski banovini veleindustrijalcu g. Arku

Ljubljana, 1. aprila. Četudi je g. veleindustrijalec Arko go- tovo točno prečital odgovor pekovskih za- drug v št. 68 »Slovenskega Naroda«, ni smatral potrebno, da točko za točko iz- podbi iznešene trditve, ki kulminirajo v ugotovitvi, da imajo kvasne tovarne pri prodaji kvasa nedovoljene dobičke v zne- sku najmanj 1 Din pri kg. G. Arko je od- govoril samo na eno točko, medtem ko so peki zahtevali pojasnila glede 12 točk, ka- tere bi javnost vsaj toliko interesirale, kot pa vprašanje, koliko kruha izdelajo peki iz 100 kg moke. G. Arko torej ni odgovoril na ugotovitve, da se cene kvasu v zadnjih letih bistveno sploh niso znižale, da zna- šajo vključ provizij preprodajalcem naj- manj 31 Din na kg, da so se pravilno v iz- nešeni kalkulaciji upoštevali režijski stro- ški kvasnih tovarn in da se uporabi na kg kruha za 31 do 46 par in ne kakor on trdi, za 8 par kvasa. Tudi je vsaj molče pri- znal, da velja kvas v Nemški Avstriji 14.80 Din in da kvasni kartel faktično obstoja ter določa horendne cene.

Odgovor na te ugotovitve oziroma vpra- šanja bi bil za javnost zanimivejši, kakor pa iznešene očitke, da se izdela iz 100 kg moke 137.5 do 145.7 kg kruha.

Da pa javnost ne bo sumila, da pekov- se zadruge govore neresnico, podajamo sle- deče pojasnilo:

Iz 100 kg bele moke se izdela največ 128 kg belega kruha. Uradna komisija ljubljanske mestne občine, obstoječa iz 6 oseb, je v letu 1928 s 3 kratno poskusno peko ugotovila, da se izdela iz prvovrstne pšenične moke največ 128 kg kruha, iz slabše moke pa še manj. O tem obstoja tu- di uradni spis mestnega tržnega nadzor- stva v Ljubljani. Gospod Arko pa se skli- čuje na v naših krajih popolnoma nezna- ni časopis »Schweizerische Bäder und Kon- ditor-Zeitung«, ki je baje priobčila, da se dobi iz 100 kg moke 137.5 do 145.7 kg kru- ha. Vsebinska članaka v tem časopisu nam sicer ni znana, toda z vso gotovostjo do- mevamo, da je imel članek v mislih le- žen kruh, ki se običajno izdeluje v Švici

na kislo testo brez kvasne primesi. Tak kruh je zelo težko prebavljiv in slabo izpe- čen ter se v naših pekarnah sploh ne iz- deluje. Na enak način je preje izdelovala kruh tudi vojska — znan pod imenom ko- mis — toda je prenehala s takim izde- lovanjem, ker so vojaki zelo trpeli na že- lodnih težavah. Trditve g. Arka je torej zavita ter se sploh ne nanaša na kruh, iz- delan na pri nas običajen način. Sicer smo pa vedno pripravljeni v navzočnosti g. Ar- ka in javnosti izvesti poskusno peko in naj g. Arko samo javi dan, kdaj želi pris- stvovati taki peki ali v Ljubljani ali pa v Zagrebu. V par dneh bomo prejeli že na- ročeno številko gori omenjenega švicarske- ga časopisa ter javnosti sporočili, če je po- stavil g. Arko svoje trditve v dobri ali slabi veri.

G. Arko dalje trdi, da se samo nekoliko pekovskih zadrug bori za znižanje cen kvasu in da te zadruge daleč ne predstavl- jajo pekovskega stanu. Temu nasproti ugotavljamo, da so se zahtevam pekovskih zadrug v dravski banovini pridružil Pe- karski savez s sedežem v Zagrebu, ki šte- je preko 40 pekovskih organizacij, dalje pekove organizacije v Beogradu in Voj- vodini, torej organizacije skoro iz vseh de- lov države, kjer se peče kruh s pomočjo kvasa. Gospod Arko pa naj bo prepričan, da vsi pekovski obrtniki v naši državi od- ločno obsojajo postopanje kvasnega karte- la in da zahtevajo od države pomoč proti nečutenemu odiranju.

G. Arko se boji, da ne bi postali pekov- ski obrtniki tovarnarji kvasa in smatra tako stremiljenje za velik greh. Toda ed- nole z ustanovitvijo zadrug kvasne izde- lovalnice bo prenehalo odiranje pekovskih obrtnikov in drugih konsumentov. Zato je tako stremiljenje upravičeno in v korist ne le pekovskega stanu, temveč tudi vse javnosti. G. Arko pa ponovno pozivamo, da pride z jasno besedo na dan in ntemelji upravičenost današnjih cen kvasu.

Pekovske zadruge v Ljubljani. Celju. Ma- riboru in Ptuj.

Zadnja pot Petra Stepića

Ko se je pred dobrim mesecem prvič oglasila pomlad in ko se je kos zmotil in zapel, je pogledal Peter puško, češ, kmalu bo zapel petelin, takrat pa sopes pojdemo. Potegnil je krivec, prinesel je snežni- ke; kosu je zamrznil kljun. Pa tudi Peter je postal nekam žalosten in legel v poste- ljo, da se odpočije za pomlad. Toda po- mlad ni hotela priti in tudi petelin ni za- pel. Prišli so prijatelji in Peter jim je po- tožil, da ne bo pomladi in da se mu tudi zdravje ne povrne.

Čakal je in čakal, pa ni pričakal, da bi šel na petelina v šentviški hrib, kjer ga je poslušal toliko pomladi. Ko je prihajala pomlad, je odšel v večna lovišča k mnogim dragim prijateljem.

Lep dan je bil, ko smo spremili na zadnji poti njegove zemeljske ostanke in jih položili k večnemu počitku. Žalostno so zapeli zvonovi, kajti nikdar ne pojo tako žalostno, kakor če pojo pomladi mr- tvaško pesem in če se ta razlega po tisti lepi koprajini, ki jo je rajni tako zelo ljubil.

Mrtvaški sprevod se je pomikal skozi šiško, ki jo je ljubil Peter in ona njega. Sprevod je bil dolg, zelo dolg. Saj so spre- mili Petra na zadnji poti mnogi, ki so ga cenili, še več pa je bilo njegovih dobrih prijateljev. Sokol, čitalnica, gasilci, pev- ska društva, njegovi poklicni tovariši, čla- ni Zveze obrtnih zadrug so bili korporat- ivno zastopani, mnoga društva pa so bila zastopana po delegatih. V mrtvaškem sprevodu sta bila kot zastopnika mesta Ljubljane župan dr. Puc in dr. Joža Bo- hinc. Vojni okrug sta zastopala polkov- nik Nedić in podpolkovnik Lampič, vlado pa pokojnikova prijatelja, dvorni svetnik dr. Mar, višji vladni svetnik dr. Vončina in še nekateri načelniki vlade.

Največ pa je bilo lovcev. Kot najboljši prijatelji so stopali ob krsti, poleg dveh Sokolov lovci, oboroženi s puškami. V večjem lovskem oddelku, kateremu na čelu sta bila predsednik podružnice SLD za Ljubljano dr. Ivo Tavčar in podpred- sednik notar Hafner, so bili zastopani po svojih predsednikih vsi klubi od ptičar- jev do jamarjev.

Mnogim članom zelene bratovščine so porosile solze oči, ko so se zavedali, da zadnjič spremljajo svojega draga prijate- lja. Najbolj genjiva pa sta bila prizo- rak, ko je »Ljubljanski Zvon« zapel pod vodstvom svojega pevovodje prav po njem in nalašč za zadnjo lovsko pot prirejeno žalostinko »Zadnje slovo lovca« in pa slo- vo na grobu, ko je turobno odmeval lov- ski rog, njegovi zvesti prijatelji so pa iz- strelili salvo v zadnji pozdrav.

Nebo v aprilu

Solnce se naglo dviga nad nebesni ekvator in s tem narašča tudi dan. V za- četku aprila traja dan 12 ur 49 minut, ob koncu pa že 14 ur 29 minut, tako, da na- raste v aprilu za 1 uro 40 minut, 17. aprila nastane delni solnični mrk, ki pa v na- ših krajih ne bo viden. Videti ga bodo v vzhodnem in severovzhodnem delu Azije in pa v severnih polarnih krajih. To bo prvi letošnji solnični mrk, kateremu bosta sledila še dva, toda pri nas nobenega ne bomo videli. V prvi polovici aprila je solnce v znamenju Oвна, 21. aprila ob 2.40 pa preide v znamenje Bika.

Luna se v začetku aprila približuje ne- besnemu ekvatorju, ga prekoraci 2. aprila in doseže najnižjo lego pod njim 8. aprila. Na povratku prekoraci ekvator 15. aprila in doseže najvišjo lego nad njim 23. aprila. Potem se vrača in prekoraci ekvator ponovno 29. aprila. Lumine faze bodo: Ščip 2. aprila ob 21.05, zadnji krajec 9. aprila ob 21.15, mlaj 18. aprila ob 2 in prvi kra- jec 25. aprila ob 14.40. Jutri nastane popoln lunin mrk, ki se bo videl na veli- kem delu zemlje. Pri nas se bo videl samo pod zelo ugodnimi opazovalnimi po- goji in sicer v prvih večernih urah.

Planeti: Merkur je v prvi polovici aprila za opazovanje v ugodni legi. Vidimo ga na zapadnem nebu kot večernico s prostim očesom. Najbolj bo oddaljen vzhodno od solnca 10. aprila. 19. aprila se bo pu- mikal južno od Merkurja ozek srp lune dva dni po mlaju.

Venera se vidi na jutranjem nebu pred solničnim vzhodom, 14. aprila se bo po- nikal južno od Venera lunin srp. Ta nebesni pojav se bo videl lepo tudi s prostim očesom, če bo nebo jasno.

Mars je v sozvezdju Raka in se vidi na večernem nebu. 25. aprila zvečer se to pomikala severno od Marsa luna v prvem kraju.

Jupiter je v sozvezdju Dvoičkov in je najsvetlejši objekt večernega neba. Od zemlje se še vedno oddaljuje. 23. aprila bo blizu Jupitra luna.

Saturn je v sozvezdju Strelca in se vi- di šele zgodaj jutraj. Zda pa še ni v ugodni legi za opazovanje z manjšimi dalj- nogledi.

Neptun je v sozvezdju Leva in stoji nad obzorjem v prvi polovici noči. Ama- terjem pa ne nudi nič zanimivega, kar velja tudi za novi planet Pluto, ki se vidi samo z velikimi daljnogledi.

Meteoriti: Ob koncu aprila in sicer od 19. do 22. stopi v akcijo roj Lirid z radi- antom v sozvezdju Lire.

Legi zvezdnega firmamenta v začetku aprila ob 23. srednjem času 22 in prvi koncu ob 21. Na severovzhodu vzhaja La- bod, nad njim stoji Lira in Herkules. Na jugovzhodu vzhaja Tehtnica in Gad, nad njima sta Bootes in Krona. Na jugu tik nad obzorjem stoji Hydra, nad njo Devica, v zenitu pa Veliki Voz. Na jugozapadu se nagiba k obzorju zapadni del Hydre, nad njim pa stoji Rak in Veliki Lev. Na zapadu se nagiba k obzorju Dvoički in Kočijaž, na severovzhodu tik nad obzor- jem je Perzeus, nizko nad severnim ob- zorjem pa Kassiopea.

Staranje je posledica pomanjkljive nege !..

Če si hočete ohraniti mladost in lepoto, ostanite zvesti Crème Simon, katere svetovni sloves jamči za absolutno zanesljiv učinek.

Ne suha ne mastna, a voljna po vaši želji napravi kožo mehko in nežno in da polti mladostno svežost.

Rabiti morate ob enem Puder Simon in Milo Simon.

CRÈME SIMON

PARIS

Pretresljiva tragedija dveh Slovencev

V Perlezu je trgovec Žebeljan ustrelil lesnega trgovca F. Lorencija

Novosadski »Deutsches Volksblatt« po- roča o pretresljivi tragediji, ki se je od- igrala v kraju Perlez v velikobeleškem srezu. Znani banaški trgovci Jurij Zebe- ljan je v prepiru trikrat streljal na lesne- ga trgovca Franca Lorencija in ga na me- stu ubil.

Žebeljan je bil zastopnik neke sloven- ske trdnice. Ker trdnica z njim ni bila za- dovoljna, je preklcala pogodbo in izročila zastopstvo Slovencu Francu Lorenciju. Zebe- ljan je z Lorencijem kupčeval in mu je baje posodil 10.000 Din, z obrestmi je pa dolg polagoma narasel na 15.000 Din. Ker ni imel pismene pogodbe, baje Žebeljan denarja ni mogel izterjati. Končno mu je Lorenc vrnil 10.000 Din, nicesar pa ni ho- tel vedeti o obrestih. Žebeljan je bil spr- va zadovoljen, je pa pozneje opetovano opominjal Lorencija, naj mu da še 3000 Din na račun obresti in 400 Din kot povračilo dolga, ki ga je napravil pri njem neki Lo- rencjev uslužbenec.

V soboto ob 7. zjutraj je prišel Zebe- ljan k Lorencu in zahteval 3400 Din. Med njima je nastal prepir, končno je pa Lo- renc upnik pokazal vrata. V razburjenosti je Žebeljan potegnil samokres in trikrat streljal na Lorencija, ki se je mrtev zgrudil. Po zločinu je odšel na občinski urad in

povedal, kaj je storil. Orožniki so ga are- tirali in odpeljali na kraj zločina, kjer je moral opisati, kako je Lorencija ustrelil. Žebeljan je zatrjeval, da je Lorencija ustrelil v razburjenosti in da ni imel namena umoriti ga. V dokaz je navajal, da se je hotel v soboto zjutraj odpeljati v Novi Sad, ker je pa zamudil vlak, je krenil k Lorenciju. Ta zagovor pa ne drži, kajti k kolodvoru ga je opazil službujoči stražnik, ki je izpovedal, da je imel dovolj časa za novosadski vlak. Poleg tega so oblasti ugo- toville, da je Žebeljan nosil revolver brez orožnega lista in da je bil zaradi tega že dvakrat kaznovan.

Jurij Žebeljan je 39 let star in je po Banatu dobro znan. Rojen je bil v Vel. Bečkerek, kjer se je bil pred leti naselil njegov oče. Oče mu je zapustil lepo pre- moženje, okrog 50 oraloval zemljišča in mnogo denarja. Žebeljan baje rad zaprav- ljal denar. Zadnja leta se je baje njegov fi- nančni položaj znatno poslabšal. Ko so v Perlezu nedavno na poštnem uradu odkri- li poneverbe, je bil v zvezi s tem aretiran tudi Žebeljan, ki je prešel 2 meseca v preiskovalnem zaporu.

Pokojni Lorenci je bil doma od Sv. Pri- moža nad Vuzenico. Oblasti so obvestile o tragediji njegovo ženo.

IZRABITE KONJUNKTURO

Za Veliko noč izide »SLOVENSKI NAROD« v

znatno pomnoženi nakladi.

Številka bo zelo pestra in bo nudila obilo zabavnega ter raznega informativnega gradiva. Gotovo je, da jo bo čitalo najmanj trikrat več bralcev kot normalno. Zato je pa velikonočna številka »SLOVEN- SKEGA NARODA«

najbolj priporočljiva za reklamo.

Vsak moderen in praktičen trgovec bo izkoristil konjunkturo in bo inseriral v velikonočni številki našega lista. Inserate sprejema naša uprava še do

petka 3. t. m. do 6. ure popoldne.

Žalostna obletnica železniških profesijo- nistov

Ze svoj čas so žel. profesionalisti v Ljubljani apelirali na žel. direkcijo, da bi ugodila njihovim prošnjam. Ker je ostala stvar na mrtvi točki, se še enkrat obračajo na merodajne čimtelje, da ukrepejo vse potrebno da ti reveži ne ostanejo še na- nadalje v brezupnem položaju. Bore se že četrto leto za pravice, ki jih uživajo vse delavnice v državi, razen onih, ki pripadajo ljubljanski direkciji. To so akordne premije, katere so jim ukinili na današnji dan pred štirimi leti. Tako pride v Mariboru povprečno vsakemu strokov- niku 500—600 ali še več dinarjev mesečne premije. S tem denarjem si zlasti družin- ski očetje opomorejo in plačajo dolgove.

Da je zahteva ljubljanskih profesijo- nostov utemeljena, naj navedem en sam primer: Po oceni prenovljenih žel. tovrnih vozov je treba priznati prvo in odlično mesto Ljubljani II. Kot dolgoletni opazova- lec enakovrednih njih delo inozemskim po- pravilom. Za tako lep jugoslovanski uspeh se je treba zahvaliti predvsem strokovnja- kom - profesionalistom. Delegat prometne- ga ministrstva je občudoval solidno delo delavnice II. v Ljubljani. Priznal je, da po pravici prednjačijo vsem delavnicam v državi.

Misljam, da bi bilo treba tako sposobne- mu osebi ustreči glede skromnih zahtev. Če bi se mu ne moglo povrniti zaostanka štirih let, bi se mu vsaj obnovila premije, da bo enak ostalim profesionalistom v dr- žavi. Nedvomno bi se delalo potem še z večjim veseljem, ker bi dobivali nagrado za svoje delo.

Beležnica

Koledar.
Danes: Sreda, 1. aprila 1931, katoliča- ni: Hugon, pravoslavni: 19. marca, Matimir.
Današnje prireditve.
Drama: Mladoletje.
Opera: Tosca.
Kino Matice: Samo Ti.
Kino Ideal: Lahkomišljeno dekle.
Kino Ljubljanski dvor: zaprto.
Dežurne lekarne.
Danes: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Ravnateljstvo mestnega dohodar- stvenega urada ne uraduje radi snazjenja uradnih prostorov v dneh 3. in 4. aprila t. l.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Čitajte ilustrovano revijo „Življenje in svet“

Pomen 1. aprila za človeštvo

Ta dan je za človeštvo brez pomena, kajti ljudje itak nikomur ne verjamejo

Ljubljana, 1. aprila. Sv. pismo menda pravi, da je izumil laž sam bognasgavarj, odnosno tista kača na drevesu spoznanja dobrega in hudega ter da smo z lažjo spoznali, kaj je dobro in kaj zlo. Sv. pismo pa ne pove, kdo je izu- mil 1. april, to je, 1. april z njegovimi po- sebnimi privilegiji, kdo je bil tako nezna- nsko zabit, da je proglasil en sam, edini dan in še celo 1. april, za praznik lažni- cev in laži, kot da ni vedel, da ljudje praz- nujejo 1. april vse leto ter vlačijo tako ne- usmiljeno drug drugega za nosove, da je vse človeštvo — »1. april«.

Torej danes je 1. april, eden naših naj- večjih dni leta poleg pusta, najvažnejši, najpomembnejši dan za človeštvo, četudi se druge dni ne lažemo nič manj. Zato bi bilo potrebno, da omenimo vsaj v glavnem njegovo zgodovino, a, kot rečeno, niti sv. pismo nam ne ve povedati, kdaj se je pričel 1. april, ali na dan prvega greha naših prastaršev ali pozneje. Najbrž je izumite- lica ženska, četudi ženskam odrekamo vse izume, ki so večjega pomena za našo civi- lizacijo, kajti ženske imajo svojo logiko, ki je vsaj toliko vredna, da ji priznamo pravico uveljavljanja vsaj en dan v letu, laž pač mora uživati pred vsemi drugimi tudi to pravico. Pa pustimo zgodovinska razmotrivanja ter se rajši vprašajmo, za- kaj je potreben 1. april, kakšen je njegov pomen za človeštvo.

Zakaj se torej lažemo? O tem ni treba filozofirati, saj vsak ve, da se laže zato, da bi mu verjeli in ker ali ne sme govoriti resnice, ker je kaj takega sramota, škandal in greh, ali je pa resnica sama na sebi — laž. To je sila zapletena zadeva in doslej še ni bilo filozofa, da bi jo pojasnil. Saj baš zaradi te vražje resnice in laži ni no- bona resnica, definicija dovolj verjetna. Ker je pač danes 1. april, zato pa lahko opredelimo resnico in laž in menda se ne bomo zlagali, niti ne bomo povedali re- snice. Stvar je namreč takšna, da se dan- danes ne sme nihče lagati in ne govoriti re- snice. Zato pa pravimo: resnica nikdar ni res, kar je pa zlagano, pa nihče ne sme verjeti, da je laž, skratka, človek ne sme nicesar verjeti in v vse, nikomur pa tudi nikdar ni treba vedeti, kaj je res in kaj ne, dovolj je, da vemo, kaj moramo verjeti.

Vidite, kako grozovito se mora človek mučiti s sukanjem besed, ko ne sme govo- riti resnice in ne lagati. Kajti dandanes je tako, če je res, da bo vse filozofe vrag vzel, če jih še ni, če bodo še trdili, da eksistira laž in resnica in če bodo sploh iskali ter kovali kakršnekoli definicije. Laž je nam- reč dandanes obrt, zato pa mora imeti vsak koncesijo, če hoče lagati. Za resnico pa itak še nikdar niso izdajali patentov, kar svet obstoji, zato pa gorje tistemu nesramnežu, ki bi se drznil izpričati jo. (Kar smo zdaj rekli, je seveda laž, kor ni res).

Zdaj nam mora biti jasno, da je dan- danes vse pod patent in da torej ni treba nič drugega, kakor da vse sprejemamo, ne smemo se pa brigati za to, kar se nam nudi ali vsiljuje. Moramo namreč vedeti, da so naše glave pod tujimi monopoli, če moramo sploh kaj vedeti. To je seveda naj- bolj debela aprilška laž. Toda predragi, kdorkoli ste, ali zdaj ni več 1. aprila v ko-

ledarjih? Menda ni bil večeraj 1. april, ker je bil zadnji marec in reforma koledarja še ni izvršena.

In zdaj čujmo: Od njega dni, niti zgo- dovinca ne ve za začetek, je bilo dovoljeno lagati 1. aprila ter niso tega nikdar brani- li, zakaj bi se potem ne smeli poslužiti te pravice baš lešos? Če bi pa bilo prepove- dano lagati 1. aprila, tedaj bi moralo biti dovoljeno vsaj nekaj drugega — nasprot- nega, kot je na primer, da ne smeš ubijati, smeš pa početi nasprotno — torej bi moralo biti dovoljeno vsaj govoriti resnico 1. aprila, če so že vsi drugi dnevi posvečeni la- žem. In če se že dandanes ne sme več la- gati, ne govoriti resnice, zakaj bi ne bil vsaj 1. april izjema?

Ne pomaga nič, trditi moramo (ne da bi povedali resnico ali se zlagali), da je 1. april za človeštvo brez pomena iz mnogih razlogov, ki smo jih skoraž vse neho- te našli, izmed katerih je glavni ta, da dan- danes ljudje itak nikomur ne verjamejo, naj še tako lepo ali dostojanstveno laže, najmanj pa 1. aprila, če pa že morajo kar- koli verjeti, verjamejo to prav tako 1. aprila kot druge dni. In to je mnogo večjega pomena za človeštvo kot 1. april. Navse zadnje ljudje ne bodo potrebovali niti več glav, ker jih ne bodo rabili, tako, da jim ne bo treba niti več nositi blobukov. Lju- dem je potrebna samo vera in veruje se lahko s samimi srci, brez glav, najlažje pa brez 1. aprila. Tega se bodo morali zave- dati tudi reformatorji koledarja ter 1. april kratkomalo odpraviti za vse večne čase.

In moramo tudi priznati, koliko zla je prišlo na svet zaradi 1. aprila, saj so se ljudje vedno kar kosali med seboj, kako bi čimbolj potegnili drug drugega, tako, da zdaj mnogi baš zaradi tega mislijo celo 31. marca, da jih hočemo potegniti, kar bo pa danes v listih, o tem ne bo nihče ve- del, kaj je res in kaj ne. To je res nepo- pisno zlo, pa tega se mi niti ne moremo zavedati, saj vse radi verjamemo ter po- trdimo, če bi se pa reklo, da je neopisne važnosti lagati danes, bi verjeli pravtako.

Da je letos v resnici tako žalosten 1. april, nam dokazuje dejstvo, odnosno da- našnja novica, da je razpuščeno »Društvo ljubiteljev 1. aprila«, čigar izredni občni zbor se je vršil davi. V društvu je prišlo do nepremostljivega razkola med levico in desnico, nekako tako, kot med našimi lov- ci. Prvi so zastopali stališče, da se naj član- stvo še naprej laže po časopisju vsaj 1. aprila, drugi so pa neizprosno in trdo- vratno, kot to morejo le klasični dlakoečci, vztrajali na tem, da se z vsemi mogo- čimi sredstvi dela na to vse dni v letu, ne samo 1. aprila, da se izrinejo iz časop- isja vse vesti, ki količkaj cikajo na kak- šenkoli dejanski položaj — na resnico. Razpust je bil zaradi tega neizogiben in ta trenutek, ko to pišemo, »Društva ljubite- ljev 1. aprila« ni več! — To je seveda tudi velikega pomena za časopisje, gotovo bo razpuščeni društveniki še naprej rova- rili proti nam, zato vas pa prosimo, dragi čitatelji, nikar nam odslej več toliko ne verjemite, ker še ne vemo, kaj pride. Za vsak slučaj torej... In seveda: po- tegnili smo vas vseeno!

Ga. Sava Sever-Serbanova

gostuje drevi kot Olga v Andrejeva »Mladost«, kakor smo že poročali. Je to poslednje gostovanje simpatične igralkice pred njenim odhodom na berlinsko dramatično šolo. Zanimivo je, da bo po njej nastopila v isti vlogi gđ. Ksenija Rukčeva, ki jo je kakor gospo Scherbanovo — vzgojil našemu odru g. M. Skrbinskih.

VEČ PROSTEGA ČASA

imate, ako perete Vaše perilo po Schichtovi metodi. Tu imate jedva kaj opraviti: zvečer namočiti perilo v raztopini Ženske hvale, zjutraj ga izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Dnevne vesti

— Razpisane zdravniške službe. Državna bolnica v Novem Sadu razpisuje dve mesti sekundarnih zdravnikov, enega na kožno veneričnem oddelku, drugega pa na ocesnem oddelku, ter mesto prosekterja. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m. Radiološki zavod splošne državne bolnice v Beogradu potrebuje sekundarnega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 5. t. m.

— Polovična vožnja udeležencem kongresa naših izseljencev. Prometno ministvo je dovolilo polovično vožnjo po vseh naših železnicah udeležencem kongresa naših izseljencev iz Amerike, ki se bo vršil 26. junija v Zagrebu ter nadaljeval 27. in 28. junija v Beogradu. Znižana vožnja velja od 20. junija do 30. septembra in sicer tako za prihod z Jesenice v Zagreb odnosno Beograd, kakor tudi za vožnjo izseljencev v rojstne kraje in pa za izlete, ki jih priredijo po kongresu bodisi v skupinah ali posamično. Pravico do izletov ob polovični vožnji bodo imeli izseljenci takoj po kongresu ali pa do 30. septembra. Polovična vožnja bo veljala za vse razrede potnikov in polovikov. Poleg tega so dovoljeni ob polovični vožnji posebni vlaki z Jesenice do Beograda in nazaj.

— Novo postajališče. Danes je bilo izročeno prometno novo postajališče Batinjani na progi Banova Jaruga-Barca. Novo postajališče je pri km 64 km, od postaje Daruvar je oddaljeno 6 km, od postaje Bastaj na 5,5 km. Na tem postajališču se bodo ustajali mešani in tovorni vlaki, v kolikor se vozijo z njimi potniki.

— Ekskurzija celjske rudarske šole v Mostar. V nedeljo je prišlo v Mostar 40 učencev rudarske šole iz Celja pod vodstvom ravnatelja inž. Ferjančiča. V mestu so ostali dva dni ter si ogledali vse rudarske ustanove.

— Sejem v Bruslju. Od 8. do 22. aprila t. l. se bo vršil XII. mednarodni trgovski sejem v Bruslju (Bruxelles). Vizum. Obiskovalci sejma dobe brezplačni belgijski vizumi, ki imajo veljavnost bivanja v Belgiji od 1. do 30. aprila t. l. Preskrba stanovanj. Sejem vzdržuje poseben stanovanjski urad, ki preskrbi brezplačno obiskovalcem in tujcem stanovanja v hotelih in pensionih. Urad se imenuje »Bureau Officiel de Renseignements pour Etrangers de la ville de Bruxelles« in se nahaja permanentno v Bruslju, 10 Grand'Place. Osebe, ki žele podatkov glede stanovanja v Bruslju, se lahko obrnejo direktno na zgoraj omenjeni urad, ki jim bo z obratno pošto poslal brezplačno vse potrebne podatke kakor tudi ilustriran vodič mesta Bruselj. Cene stanovanj, za osebo in za noč, v hotelih ali pensionih (pensions de famille) (kurjava in razsvetljava že vračunana), so sledeče: Hotel I. vrste (soba): 70 do 150 fr., II. vrste: 40 do 100 fr., III. vrste: 20 do 30 fr. Pension: I. vrste (soba in hrana 3 krat dnevno): 55 do 75 fr., II. vrste: 50 do 60 fr., III. vrste: 40 do 50 fr. Vse podrobnejše informacije se dobe pri belgijskem konzulatu v Ljubljani.

— Mamin Sibirjak: »Brata Gordejeva«. V založbi konzorcija »Nove Dobe« in tiskovni Zvezne tiskarne v Celju je ravnokar izšel v lični opremi roman »Brata Gordejeva«. Ta roman je najboljšo delo odličnega pisatelja D. N. Mamina — Sibirjaka. K nas vodi s svojim romanom v Sibirside, ta eta preteklega stoletja. Dejanje se vrši v velikem industrijskem in rudniškem podjetju na Uralu. Pisatelj je izvrsten poznavalec industrijskega in rudniškega življenja in uraljske gorovja. Neprisiljeno nam slika dvojce za rusko preteklost in sedanjost nad vse važnih dejstev: prehod od starega tlačanstva k industrijskemu načinu produkcije in prenos zapadno-evropskih kulturnih vrednot na širni ruski svet. Poleg pozitivnega učinkovanja nam odkriva zlasti tudi razkrojni vpliv obeh dejstev na osnovi ruskega življenja. Mamin — Sibirjak ima odlične vrline ruskih pisateljev, smisel za realnost, konkretnost in plastičnost, pri tem pa vendarle obdaja ves roman žar neke tople in mirne romantike, ki vodi k harmoničnemu doživljaju povesti. Roman učinkuje tudi s svojim živahnim in napetim pripovedovanjem. Knjiga ima 88 strani in stane lično broširana samo Din 12. Naročila sprejema uprava »Nove Dobe« v Celju. Knjiga se dobi tudi v knjigarnah. Roman toplo priporočamo.

— Zagreb zgradi moderno klavnico. Na včerajšnji seji zagrebškega občinskega sveta je bilo sklenjeno, da se v Zagrebu zgradi moderna klavnica, obenem pa uredi tudi moderen živinski trg. Proračun za zgradbo moderne klavnice znaša 48, za tržišče pa 19 milijonov Din.

— Za velikonočno kupujte Ciril Metodove razglednice, ki se dobe v trgovinah, trafikah in družbeni pisarni. Beethovenova ulica št. 2.

— Knjiga o gobah. K tej včerajšnji naši notici smo prejeli sledeče pojasnilo: Zavod za pospeševanje zunanje trgovine (Zavod za unapređevanje spolne trgovine) v Beogradu je naprosil našega gobarskega strokovnjaka A. Bega, da je napisal knjižico o pravilnem sušenju eksportnih gob. Brošura je izšla v srbohrvaščini (latinitica) pod naslovom »Gijbe — pečurke za trgovinu i za domačo potrošnjo« in ima 8 barvnih tabel. Omenjeni zavod je založil na svoje stroške 10.000 (ne 30.000) izvodov, ki so se razposlali vsem bankim upravam, da jih potom šol, občinskih uradov itd. brezplačno razdele med ljudstvo. Dravska banovina je prejela samo 500 izvodov, ker pride v naši banovini pri razdelitvi v poštev le srez Čabar, saj imamo Slovenci itak praktično knjigo »Naše gobe«. Vsaki brošuri je priložila tvrdka Sever & Komp. v Ljubljani brezplačno veliko, mojstrsko izdelano barvno sliko užitega gobana (jur, vrganj). Tabela je izdelala priznana tvrdka Čemažar in dr. v Ljubljani.

— Smrt 127-letne starke. V Prokuplju je umrla te dni 127-letna Katarina Branković. Doživela je, da je imel vnuk že njen vnuk.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo vreme. Tudi včeraj je bilo po večini krajev naše države lepo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12,2, v Zagrebu 7,4, v Skoplju 7,3, v Sarajevu 4,3, v Ljubljani 4,2, v Beogradu 3,6, v Mariboru 2,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,8 mm, temperatura je znašala —1,2. Hladno vreme imajo tudi po drugih krajih države. V Beogradu so imeli davi celo —5,8. V Sarajevu pa —4,6.

— Razbojniški napad v Virovitici. V Virovitici je bil v ponedeljek zvečer izvršen drzen roparski napad. Mato Finković, lončar iz Kozice, se je vračal z dvema sinovima pozno ponoči s sejma iz Voćine. Na cesti, ki vodi skozi gozd Čeralija proti Slatini, jih je nenadoma ustavil maskiran neznanec s puško v roki in zakričal: Denar ali smrt! Mato mu je vrge listnico, v kateri je imel 200 Din. Ko je razbojnik listnico pobral, so posestnik in sinova planili nanj, vendar se je roparju posrečilo sprožiti puško. Kroglja je zadela mlajšega sina Slavka v levo stran prsi. Ropar je izkoristil hipno zmedo in pobegnil. Težko ranjenega Slavka so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Dve zanimivi obravnavi. Pred zagrebškim sodiščem sta se vršili včeraj dve zanimivi razpravi. Zagovarjala sta se oče in sin in sicer Ivan in Mato Bradić zaradi uboja. Leta 1924 se je vračal stari Bradić s sinom, ženo in hčerko z vozom iz Krvarskega, kjer se je vršil živinski sejem, v Donji Hruševac. Pridržitelj so se jim Ivan in Franjo Juvan ter Juro Pamžić. Pot jih vodila skozi gozd Poljanice, kjer jih je srečala večja družba drugih kmetov, vračajočih se s sejma. Med njimi je bil tudi Stjepan Čačić. Med družbama je nastal prepri in Čačić je nenadoma vzkliknil: »Belajci so me!«. Dobil je namreč dva sunka z nožem v prsa in je kmalu izkrmel. »Belajci« se po domače imenujejo Bradići, ki so bili osumljeni poboja, in aretirani. Proti očetu in sinu se je že vršila razprava, morala so jo pa preložiti, ker je sodišče moralo zaslišati še več prič. Te dni se je vršila ponovna obravnava, pri kateri je bil mlajši Bradić obsodjen na 2 leti robije, starejši je bil pa oproščen. — Druga obravnava se je vršila proti šoferju Pavlu Bukovini, ki je lani 21. aprila v Mihanovičevi ulici v Zagrebu tako naglo in neprevidno vozil, da je do smrti povozil 8-letnega Zvonka Butkovića. Šofer je bil obsodjen na osem mesecev zapor, pogojno pa na 5 let. Plaćati mora tudi stroške za pogreb.

— Ko se začne krvne cevi poapnavati, deluje uporaba naravnih »Franz Josefov« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefov« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Lep napredek Vodnikov družbe. Smoči se je vršil v Kazini V. redni občni zbor Vodnikov družbe, ki ga je otvoril predsednik g. Rasto Pustoslavšek. V svojem govoru je povdarjal, da je bila ustanovitev družbe res kulturna potreba. Spominjal se je pokojnega dr. Gregorja Žerjave, ki je dal iniciativo za ustanovitev družbe ter bil njen največji podpornik in zaščitnik. Družba lepo napreduje, saj šteje skoraj že 21.000 članov, kar je najboljši dokaz, da je na pravi poti. Tajniško poročilo je podal profesor Karlin, kot književni referent je pa poročal dr. Ivan Lah. Omenjal je, da je nastal v vrsti našega pripovednega slovstva zastoj in da manjka originalnih slovenskih del. Zato je bil odbor pri izbiri prisiljen seči po prevodih. Letos izda Vodnikova družba pratiko v dosedani obliki, druga knjiga bo pa Matičičeva »Moč zemlje«. To je zdravo in krepko domače delo, povest iz svetovne vojne, verna slika iz življenja našega koroškega ljudstva. Tretja knjiga bo leposlovna, četrt pa dr. Orožnova »Knjiga o Poljski«. Dodana bo morda še ena mladinska knjiga. Po blagajniškem poročilu g. Sterlekarja je podal gospodarsko poročilo prof. Breznik. Vodnikova družba šteje 20.625 članov, njeno članstvo je lani naraslo za 1541.

— Drevovali v Zvezdi posipavajo z dolomitnim peskom. Poti v Zvezdi so zaradi vsakoletnega nasipanja strahovito vegaste ter vedno višje, kar se dobro pozna na vrtnih ograjah, ki bodo kmalu izginile s površine zemlje, če bo šlo tako naprej. Poti se pa morajo seveda posipavati, vendar bi jih morali prej vsaj nekoliko zravnavati ter prevoski posip odstraniti.

— Nevarnost požarov na poljskih in gozdnih parcelah vsled isker iz lokomotiv. Posestniki zemljišč ob železniški progi se nujno in v lastnem interesu opozarjajo na tozadevane razglas, ki je nabit na občinski deski. Novi zakon o železniških javnega prometa določa, v kateri razdalji in kakšne zgradbe so dopustne v obližju železniških tirov. Kjer in kadar je nevarno, da se prenese ogenj z železniškega nasipa na sosednja kmetijska posestva, jih morajo lastniki sami zavarovati s pasom vzoranih brezd v širini najmanj 5 m.

— Poporava železniškega mostu čez Šmartinsko (Martinovo) cesto. Radi zopetne vložitve popravljene mostovne konstrukcije in odstranitve stare konstrukcije preko Šmartinske (Martinove) ceste ostane dne 8. in 9. t. m. prehod pod železniškim mostom za pešce in vozila zaprt in sicer od 7. do 17.

— Tramvajska delca za viško progo naglo napredujejo. Včeraj so že izkopali temelje na Tržaški cesti ter pričeli kopati na Rimski. Temelje koplje te dni okoli 30 delavcev in ker je cestišče Tržaške ceste za določeno višino tramvajskega tira prenizko ter ni treba temeljev kopati tako globoko, je bilo delo tako kmalu končano. Za kopajočimi delavci polaga tirnice druga skupina delavcev in opravlja druga manjša dela. Ta skupina je ostala daleč za kopači, ter se ni napredovala s svojim delom do mestne, mitniške meje; delo na Viču, odnosno Oljčah, pa vseeno dobro napreduje.

— Prehodna steza čez železniško progo ob Dunajski cesti bo zaradi pleskanja železne mostovne konstrukcije za občinstvo zaprta od 1. do 5. aprila. Prehod čez progo se vrši v tem času samo čez prelaz na Dunajski cesti.

— Koncert Pavle Lovštevca, ki ga je imela začetkom marca t. l. je v vsakem pogledu nasijajnejše uspel. Umetniško podajanje je bilo na višku, obisk pa tak kakor ga že več let nismo mogli zabeležiti na nobenem solističnem koncertu. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička, mnogo ljudi je odšlo, ker ni bilo več vstopnic. Da moremo vsem tem in tudi drugim, ki bi radi še enkrat slišali izvrstni koncert, ustreči, se koncert z vsem programom ponovi v sredo, dne 8. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Vstopnice po znižani ceni v Matici knjigarni.

— Koncert pianista Noča. Drevi ob 20. uri bo v Filharmonični dvorani klavirski koncert pianista Ivana Noča. Izbran program, umetniško dovršeno izvajanje in dober sloves, ki ga uživa med našo koncertno publiko pianist Ivan Noč, vse to nam jamči, da bomo imeli danes v Filharmonični dvorani lep večer. Na programu so skladbe Bacha, Rameau, Chopina, Marxa, Tajčevića in Abeniza. Prav posebno opozarjamo na sklenjeno točko sporeda, to je na Bachov orkestrski koncert, ki ga je priredil za klavir g. Noč sam in ga nocoj pr-

vič javno izvaja. Začetek točno ob 20. t. vstopnice v Matici knjigarni.

— Danes zadnja predstava operete »Samo Ti«. Opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrši danes radi večernega koncerta le ena predstava filmske operete »Samo Ti« in sicer ob 4. uri pop. Vsi, ki si zabavnega filma še niso ogledali, naj ne zamude zadnje prilike. V četrtak, petek in soboto ostane kino zaprt. Za veliko noč pripravlja Elitni kino Matica veliko senzacijo. Slišali bomo v kinu slavnega tenorista Tina Pattiera, našega rojaka iz solne Dalmacije v krasnem opernem vefilmu »Fra Diavolo«. Velikonočna predstava »Fra Diavolo« bo krstna predstava filma v naši državi.

— Tiskovna zadruga v Ljubljani, Se-lenburgova ul. 3, priporoča za velikonočne praznike nakup novosti francoske literature. Ima v zalogi tudi angleške knjige raznih avtorjev.

»Afrika govori«. — »Raj pekla« premiera grandioznega zvočnega kulturnega filma ZKD za veliko noč. Že danes se zanima vsa Ljubljana za velikonočno premiero velikega kulturnega filma »Afrika govori«, v katerem gledamo in slišimo divje zveri črnega kontinenta in govori-oo črnecv ki prebivajo po redkih naselbinah v pragozdovih Afrike. Izredno napeta vsebina tega filma bo zadovoljila sieherne-ga gledalca. Glede na splošno zanimanje ljubljanskega občinstva, bodo vstopnice za velikonočno premiero na prodaj že v soboto 4. t. m. od 11.—13. ure pri blagajni kina Matic. Film bo predvajal v prostori Elitnega kina Matic. Predavanje, ki pojasnjuje film, je v nemškem jeziku.

Meinl se poroči z Japonko

Znani predsednik delniške družbe »Julius Meinl«, komercialni svetnik Julius Meinl, se poroči v kratkem z Japonko. Japonska nevesta širom sveta znanega trgovca Meinla, gospodična Mičiko Tanaka, je iz odlične japonske rodbine. Na Dunaju prebiva že nad leto dni in študira na konservatoriju glasbo. Ker je gospodična Mičiko krščanske vere, bo zakonska zveza sklenjena po katoliških obredih. Dan poroke še ni določen. Samo ob sebi umevno je, da bo imela nevesta bogato doto, čeprav bi bila kot Meinlova soproga tudi brez nje dobro preskrbljena za vse življenje.

Voltaire in svilene nogavice

Svilene nogavice niso povojni izum, kakor utegnejo misliti naše dame in dekleta. Povojna doba jih je samo vulgarizirala, kajti prej so bile nogavice dolga desetletja tako malo vidne, da ni nihče govoril o njih. Toda nogavice so slovele že v 17. in 18. stoletju. Svile ne nogavice so nosili samo bogataši. Res je, da je prišla umetna svila v rabo pozneje, kakor smodnik, čeprav stoji smodniku zelo blizu, samo ne tistemu modernemu, ki se imenuje nitroceluloza. V Francijo so bile zanešene svilene nogavice iz Italije za časa Karla VIII. Henrik IV. jih je imel zelo rad in zato so jim posvetili v veliki Enciklopediji več strani.

Tu smo pri Voltaireu, ki je cenil svilene nogavice tembolj, ker jih je sam izdeloval in prodajal. Voltaire in Victor Hugo sta tista francoska pisatelja, ki sta se najbolje spoznala na kupčije Hugo je teroriziral trgovsko samo za ložnike, Voltaire je pa izžemal, kogar je le mogel. Izdeloval je svilene nogavice in da je trgovino visoko cenil, je razvidno iz njegovega pisma kneginji de Choiseit.

»Milostiva, poskusite te nogavice samo enkrat, — je pisal Voltaire, — izvolite pokazati svoje nožice komurkoli in če se oglasi le en človek, ki ne bo priznal, da moja svila po lepoti in pečnosti daleč prekaša provencalsko in italijansko, sem pripravljen takoj opustiti svojo obrt. Ko bodo nogavice ponošene, jih pa podarite svoji služkinji, ki jih bo lahko nosila še celo leto.

Takšne so bile torej voltairovske nogavice. Naše dame bi ne imele nič proti, če bi Voltaire še živel in izdeloval tako trepžne svilene nogavice.

Pet otrok zmrznilo

V soboto je zmrznilo pet šoloobveznih otrok v šolskem avtobusu med vožnjo v Holly (Colorado), kamor se vozijo otroci vsak dan z avtobusom. Med vožnjo je nastal nenadoma strahovit snežni metež in sneg je popolnoma zamedel avtobus, poln šolarjev. V zadnjem hipu je prišla pomoč tako, da so 18 otrok še rešili, toda tudi ti so bili že napol zmrznjeni.

Šofer avtobusa je hitel na najbližjo telefonsko postajo, da opozori oblasti na pretečo nevarnost, pa je spotoma običjal v sregu. Snežni metež je bil tako močan, da je pobil sipe na avtobusu. Otroci so si hoteli pomagati s tem, da so polomili sedeže in zakurili. Toda tudi to ni nič zaleгло, ker je bil nraz prehud. Na kraj nesreče je bilo poslano letalo, ki pa ni doseglo cilja, ker je bil nasprotni veter premočan.

Naš najslavnejši tenorist, pevec iz solne Dalmacije, član državne opere v Berlinu

bo gostoval

za Veliko noč v Elitnem kinu Matici

v prekrasni operi

Fra Diavolo

Njegov glas bo očaral vse poslušalce!

Velesezacija za Ljubljano!

Novi kometi

Letošnje leto se ni bilo posebno bogato na odkritju novih kometov. Lani so odkrili zvezdoslovci do konca marca že tri nove komete, letos od začetka leta pa samo dva. Prvi komet letošnjega leta, »komet 1931a«, je opazil ruski zvezdoslovec Smirjakov. Ta komet je pa zelo neznačen. Drugi komet letošnjega leta je bil odkrit nedavno z zvezdaru v Tokiu. Ta komet je v sozvezdju Rib in v solčni sistem pridrvi z ogromno brzino po dosedanjih računih v maju ali juniju, ko ga bomo videli tudi s prostim očesom. Zdaj se vidi samo skozi največje daljnogledne kot bežna megla 16. zvezdne velikosti. Ta komet se imenuje »1931bc«. Je mnogo večji od prvega letos odkritega komet in bo za zvezdoslovce senzacija.

Ko so ga odkrili, je bil podoben meglenemu oblaku, v katerem so pa zvezdoslovci pozneje opazili jedro in kmalu so točno dognali, da gre za nov komet. Po velikosti hitro narašča in zvezdoslovci komaj čakajo, da se približa zemlji tako, da ga bomo lahko z večjim uspehom opazovali.

Nič ne pomagaj.

— Gospa, možu ne smete kuhati premočne črne kave. To ga razburja. — Kaj naj pa počnem, gospod doktor? Če mu skuham slabo, se tudi razburja.

G. A. Norris.

Vroča kri

Roman.

— Kako se počutiš, Mihael?
— Mnogo bolje. Prav za prav zelo dobro. — Govoril je nekam težko, toda njegov glas je pričal, da je srečen. Tudi iz oči mu je odsevala sreča. Bil je še vedno suh in izčrpan, vendar je bil pa mnogo bolj podoben mladeniču, ki ga je spoznala Zeldina pred leti kot prvega možkega v svojem življenju. — Neizmerna je tvoja dobrota, Zeldina.
— To je bila moja dolžnost, dragi Mihael. Saj te imam zelo rada in nikar ne pozabi, da si moj najstarejši prijatelj.
— Ne vem, kaj bi bilo z menoj brez tebe. Saj se mi bil skoraj že izgubil glavo. Ti si mi bila edina rešitev. Dečko, ki stanuje v istem nadstropju z menoj, je Poljak — prismojen umetnik, ki slika vse krivo in postrani. Angleški ne govori, vedel je pa, da sem bolan in namignil sem mu, naj ti odnese moje pismo v gledališče. Vedel sem dobro, da pride.
Govoril je težko, oči so se mu od utrujenosti kar same zatisnile, toda njene roke ni izpustil. Ti okorni prsti s pogrizenimi nohti niso držali samo njene roke, ne, temveč tudi njeno srce. Da bi ga ne motila, je sedla tiho na sestrin stol k postelji in se zagledala v njegovo koščeno, prezgodaj ostarelo obličje.
Ze zopet ga je prijel kašelj.
— O, če bi se mogel iznebiti tega preklicanega kašlja, — je dejal in se potkal na prsa. — Dobro službo so mi ponudili — mesto slikarja v reklamnem podjetju.

— Najprej moraš okrevati, poteni boš pa lahko mislil na službo, — je odgovorila Zeldina.
— Cez nekaj dni bom s svojo zdravjem že tako daleč. Saj bi lahko šel že zdaj domov, če bi bilo treba.
— Ne, ostaneš. Kjer si, dokler ne poneha kašelj.
Nasmehnil se je njenemu diktatorskemu glasu in ji rahlo stisnil roko. — Kako dobra si — je zašepetal ves srečen. — In rad te imam tako, da ti ne morem povedati.

— Storiš sem zanj vse, kar je bilo v mojih močeh, — je pomislila Zeldina, ko se je vračala iz bolnice. — svojo pot bo moral hoditi brez mene.
— Iste besede, ki jih je izgovorila v pričo Georga.

Da, oba bosta morala hoditi svojo pot sama. Za Georga ni bilo v njenem srcu nobenega kotička več — on je bil sebičen, nadut ničvrednež... A Mihael — z Mihaelom je bila stvar drugačna; on je bil žrtve svoje mehke, dobrodušne narave.

Toda tudi on bo moral sam hoditi svojo pot. Izbrisala si ga bo iz spomina. To je bila dolžna sebi, svojemu poklicu in Tomu. Če res dobi službo pri reklamnem podjetju, ga lahko prepusti usodi.

— Histerična ženska sem, — je zamrmrala.

Spominjala se je, da je bila vsa iz sebe, ko ga je videla takrat ponoči ležati v mrzli, temni sobi. Zdaj se je sramovala te misli. Imela ga je pač prerada, to je bila vsa nesreča. Skrbelo jo je, kaj bo z njim, a poleg tega ni bilo lepo, da ga je hotela prepustiti neznani usodi. Sicer pa tudi napram Tomu ni smela ravnati tako, kakor bi morala, če bi hotela ostati v Mihaelovi bližini. Tomu je bila izjavila, da ne igra Mihael v njenem življenju nobene vloge več. Saj vendar ni mogla stopiti

preden in mu povedati, da ima Mihael zopet rada. Ne, s tem mladeničem je bilo treba napraviti konec; on je pripadal preteklosti, nič več ni smela misliti nanj, razmerje je bilo treba za vedno končati.

Doktor Dwight je vstal, se nasmehnil in pokazal na stol.
— Stanje vašega mladega prijatelja žal ni dobro, kar vam moram sporočiti, mišteviva gospa, — je dejal in jo ošnil s pogledom.

— Tako? — je vprašala mirno.
— Saj me razumete, mar ne?
— Bojim se, da ne.
— Njegova pljuča — območja je.
— Mislite...?

— Obe polovici sta načeti. Tuberkuloza ima in sicer že močno razvito. Škoda zanj, ker ni napačen dečko — inlad in zelo simpatičen.

Zeldina je pogledala zdravniku naravnost v oči.
— To se pravi, — je dejala počasi, — da mora od tod.

Zdravnik je priklimal.

— Kam pa?

— Tja, kjer je vroče in suho podnebje.

— Texas, Arizona?

— Da, ali južna Kalifornija, če hočete. Kaj nima nobenih sorodnikov?

— Jaz ne vem za nobenega.

— Ima premoženje?

— Ne; toda jaz... prevzamem vse stroške.

— Saj je mnogo dobrih sanatorijev, ki niso posebno dragi in kjer bi bil dobro spravljen. Saj lečenje ne bo trajalo dolgo.

Zeldina je vzdrla njegov pogled. — Ne bo trajalo dolgo? — je ponovila.

— Mož in žena.

— Čuj, Miha, prepovedujem si, da se oziraš na cesti za vsako opico, kakor da ne hodim jaz s teboj

50 letnica smrti Musorgskega

Slavni ruski skladatelj je umrl v bolnici, kjer niti obleči ni imel kaj

28. t. m. je minilo 50 let, odkar je umrl v svoji skromni sobici nikolajevske bolnice v Petrogradu slavni ruski skladatelj Modest Petrovič Musorgski. Portret, ki ga je naslikal Rjepin nekaj dni pred smrtjo Musorgskega, kaže pretresljivo resničnostjo ozračje žalostnega konca. Iz zabuhlega pijančevega obraza, obdanega s skuštranimi lasmi in brado, zro bolešno izrazite in še vedno bistre oči. Onemoglo telo se plaho zavija v krasen suknjič, ki ga je podaril na smrt bolnemu tovarišu Kjuj, kajti avtor »Borisa Godunova«, »Hovanščine« in tolikih drugih prekrasnih del ni imel v bolnici kaj obleči. Kako strašen in zgovoren kontrast v primeri z onim elegantnim mladim častnikom, ljubljencem družbe in žensk, o katerem piše z laskavo ironijo Borodin Stasovu leta 1856 pri pivem srečanju, ali v primeri s fotografijo uglasjenega, lepo oblečenega moža, ki kaže Musorgskega v njegovem 35. letu, 7 let pred smrtjo.

Skladateljsko delovanje Musorgskega se začne sicer že leta 1832, toda šele skladateljski krožek Dargomyžskega in Balakireva je zainteresiral gizdalinskega gardnega častnika resneje za glasbo, a teoretično znanje, ki je pa ostalo vedno nepopolno, si je pridobil Musorgski samo potom prijateljskih stikov z Balakirevim in Rimskim-Korsakovim. Če kaže s te strani do konca svojega življenja sledove plemiškega diletantizma, iz katerega ni »šel« samo on, temveč vsa novoruska narodna šola, je ustvaril na drugi strani

v svoji genialni nadarjenosti tako krasna dela, kakor noben njegov sovrstnik. Ustvaril je nesmrtna dela, ker mu umetnost ni bila zanimiva igra, temveč sredstvo živga pogovora z ljudmi o življenju in resnici. Ljubezen do ruskega ljudstva, zgoča in oboleva, čisti realizem, notranja resničnost, elementarna sila izražanja in dovajata psihološka globina označujejo njegova dela. Bil je eden prvih, ki je strl okove tradicije in konvencionalnosti, stremel za svobodnim umetniškim izražanjem v duhu nove življenjske in kulturne orientacije. V bežnem pomenu besede ni imel niti učiteljev, niti neposrednih učencev, toda za razvoj nove glasbene diktacije ni bil niti čisto s formalne strani brez pomena, o čemur pravi n. pr. Debussy, ki se reši iz kulturne prenasitenosti čisto z istimi sredstvi, ki jih je odkril s kulturo neobremenjeni Musorgski.

Če govorimo o Musorgskem, se nehoti spomnimo Dostojevskega. Samo nekaj tednov ju loči v smrti, duh njune umetnosti ju pa zbližuje za vedno. Skladateljska zapuščina Musorgskega še ni izrabljena, kakor bi zaslužila. V sovjetski Rusiji, kjer bi radi napravili iz Musorgskega socialnega in političnega agitatorja proti »buržoaznemu« Čajkovskemu, živi izmed njegovih oper posebno »Boris Godunov«. Drugod po svetu pa tudi ni mnogo bolje. Mnoga manjša dela Musorgskega so skoraj pozabljena, čeprav tega še daleč ne zaslužijo.

Pri odraslih in otrocih

je FIGOL mnogo zahtevano zdravilo za čiščenje želodca in črev ter za zdravljenje bolezni ledic, jeter in hemeroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo — FIGOL se dobiva v vsaki lekarni, razpošilja pa izdelovalec —
Apoteka Dr. Semelic, Dubrovnik 2/60 — 3 steklenice s poštnino 105, 8 steklenic 245, 1 steklenica 40 Din

Vabilo

REDNI OBČNI ZBOR

I. slovenske tovarne mineralnih voda, sodavice in brezalkoholnih pijač, registr. zadr. z o. por. v Ljubljani, ki se bo vršil v četrtek dne 9. aprila 1931 v gostilniških prostorih g. Frana Kavčiča, Privoz 4.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika.
2. Poročilo o poslovanju.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka in razdelitev čistega dobitka.
5. Volitev načelnstva, odbora, namestnikov, nadzorstva in razsodišča.
5. Čitanje revizijskega poročila.
6. Raznotherosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Opomba: Drugi odstavek § 23. zadr. pravil se glasi: Ako jih ni ob določeni uri toliko navzočih, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, kateri sklepa brez ozira na število udeležencev. — Računski zaključek je na vpogled v zadržni pisarni med uradnimi urami.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plače se lahko tudi v enostan. Za odgovor znanika! Na opredeljenem mestu. Najmanjši oglaš. 50 par.

URE ZA BIRMO
nudi načeneje
IVAN PAKIČ, LJUBLJANA,
Pred škofijo št. 15. 1173

OPREMLJENO SOBO
najraje v bližini mestnega ma-
gistrata, iščem. Naslov v upra-
vi »Slov. Narodac«. 1174

GOSTILNO
dobro ludo, če le mogote s tu-
skimi sobami, v mestu ali na
deželi, vzamem v najem, event.
tudi kupim. Na razpolago do
100.000 Din kavcije. Cenj. po-
nudbe je poslati na tiskarno
Šuller v Ptuj. 1186

Posestnik!

Če hočete imeti Vaše vrtove in
dvorišča suha in gladka, jih pa-
spajte z dolomitnim peskom,
ki vam ga dostavi na dom —
KATARINA VODNIK, gostil-
na pri »Mostru«, Podutik
št. 25, Ljubljana VII, ali pa ga
lahko naročite pri tvrdki »Je-
klo«, Ljubljana. Stari trg 11.

MECESNOV PORTAL
s šipami in rolo proda tvrdka
A. & E. Skaberne, Ljubljana. 1176

Poser!
BALINCARJI, GOSTILNE
itd. — Najceneje dobavim kom-
pletne garniture krogej na ba-
lincanje, keglje itd. Zahtevajte
cenik, katerega vam takoj poš-
lje lesona industrija M. Modic,
Nova vas pri Raketu. 1184

BOLJŠO SORABICO
do 30 let staro, s letnim sprice-
valom, isto čina obitaj v Za-
grebu. Pobliski pogoj po dogo-
voru ali pisano. Nastop po
Veliki soci. Otto Vinaki, Za-
greb, Tufkanec, 16-a. 1185

DEVA, PREMAG.
nizarski, stavbi in in ladi-
ska tla prodaja Ivan Bohinc,
Ljubljana, Linhartova ulica 3.
Naročila se sprejemajo tudi v
židovski ulici 1/A. 33/L

Modroce
predložje in očisti tiso prahu
na specialnem stroju samo

Rudolf Sever,
LJUBLJANA, Marijski trg 2
35/L

KLOBUKI

Ene

se znatno
znižane

Oglejte si brezobvezno našo bogato zalogo!

A. SINKOVEC

NASL.

K. SOSS

LJUBLJANA

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

prej Kranjska hranilnica

LJUBLJANA, Knaflijeva ulica 9

Poštno ček. rač. št. 10.680

Telefon št. 2482.

Za vloge jamči dravska banovina z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo.

Najugodnejši pogoji za nalaganje prihrankov in za na-
jemanje kreditov.

STANOVANJE

obstajajo iz ene ali dveh sob,
kuhanje in pritlikin, v sredini
mesta se išče za 1. maj ali
1. avgust. — Cenj. ponudbe na
upravo »Slov. Narodac« pod št.
tro »Seltter« 1189c.

HARMONIKE

zdelujem nove in sprejemam
opravilo vse glasbene in-
mente — JANC, LJUBLJANA,
Rohorčeva 2.

Vsa plesarska in

sobesilarska dela
izvršuje točno, solidno in po
»kurentnih cenah pod garan-
cijo

J. HLEBS

družba s o. z.

pleskarstvo in sobesilkarstvo.
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Perutnino, sveže zaklano!

pitano, najfinejšo štajersko, — nudi za
velikonočne praznike najceneje. kakor
poularde, purane, purice, gosi, kokoši
i. t. d. — ALEKS. HEDŽET, trgovina s
perutnino, LJUBLJANA VII., Aleševče-
va ulica 7. (Avtopostaja mitnica Šiška) 1188

Dezeni namizni prti

150/150 na dobrem blagu Din 55.—, Breda žepni robci
komad Din 2.—, Entlanje, azuriranje, predtiskanje; spe-
cielni entel oblek. Vezanje mehanično, umetno in ročno,
tamburiranje hotelskih in gostilničarskih zaves.

Matek & M koš, Ljubljana
(poleg hotela Štrukelj)

„Geco“

patrone z nemškimi »Rothwell«-
smodnikom in nove vrste lovske
patrone znamke »R« napolnje.
z nemškimi Hasloel brezdinnim
smodnikom, ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Bluze, rokavice, nogavice — kupite — Moške srajce, kravate
damske perile in torbice v krasni izbiri! dobro in poceni — razne nogavice, naramnice, žepne robce i. t. d. 4543

Oglejte si cene! pri Sterk nasl. Karničnik, Ljubljana, Stari trg 18 Oglejte si zalogo!